

'Factsheet Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO)'

De PSO: Het meetinstrument en keurmerk voor organisaties die op een duurzame en kwalitatief goede wijze werkgelegenheid bieden aan mensen met een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt.

Hieronder vindt u de facts over de Prestatieladder Socialer Ondernemen en onze werkgebieden op een rij. Heeft u zelf een fact of veelgestelde vraag die u toe wilt voegen? Neem dan contact met ons op via: info@pso-nederland.nl

Waarom de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO)?

Tegenwoordig is sociaal ondernemen heel normaal. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werken steeds vaker mee op de werkvloer. Het kabinet werkt aan verschillende maatregelen en wetten om de arbeidsparticipatie van kwetsbare groepen in de samenleving te verhogen.

Om sociaal ondernemen te stimuleren heeft TNO samen met Start Foundation, stichting PSO-Nederland, deskundigen en organisaties uit de markt, het keurmerk Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO) ontwikkeld. De PSO is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een landelijke norm voor sociaal ondernemen. Om de PSO op een hoogwaardig landelijk niveau te houden is het van belang dat de kwaliteit constant wordt bewaakt, uniform wordt toegepast en continu wordt doorontwikkeld.

De Participatiewet en het quotum

In het sociaal akkoord van 11 april 2013 hebben kabinet en werkgevers afgesproken dat er in 2026 125.000 extra banen zijn gecreëerd voor mensen met een arbeidsbeperking. Dit is vastgelegd in de Wet banenafpraak. Hierin is tevens bepaald hoe het aantal extra gerealiseerde banen wordt gemeten. Als aanmoediging en stok achter de deur bevat de wet een uitgewerkte quotumregeling. Hiermee krijgen werkgevers met 25 medewerkers of meer de verplichting opgelegd om, voor een bepaald percentage, mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen met een minimum van 25,5 uur per week. Indien werkgevers daar niet aan voldoen, betalen zij een directe heffing voor deze niet ingevulde plekken. De PSO biedt werkgevers inzicht in de status op dit vlak.

Wat is sociaal ondernemen?

Sociaal ondernemerschap in het kader van de PSO kan zowel op directe als indirecte wijze worden ingevuld:

- Direct door duurzaam werk en kansen te bieden aan mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt binnen de eigen organisatie;
- Indirect door strategische ketensamenwerking met andere (regionale) sociale werkgevers die PSO-gecertificeerd zijn en/of SW-bedrijven.

Wat is het verschil tussen PSO en MVO

MVO (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen) beoogt een vorm van ondernemen waarbij de aandacht voor milieu, sociaal-ethische normen en winst met elkaar in balans zijn.

Het grote verschil tussen de PSO en MVO is dat de PSO expliciet de werkgelegenheidskant meet: het bieden én vergroten van kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Tot voor kort was hiervoor in Nederland geen meetinstrument beschikbaar, terwijl dit bij veel opdrachtgevers en klanten juist steeds belangrijker wordt bevonden. Inzicht en transparantie om te weten welke organisaties zich positief onderscheiden op het vlak van sociaal ondernemen.

Wat is de PSO?

Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO) is het meetinstrument en keurmerk voor organisaties, die op duurzame wijze werkgelegenheid bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Een PSO-certificaat is een (h)erkenning voor organisaties die sociaal dan gemiddeld ondernemen. Meedoen biedt voordelen voor iedereen. Meer organisaties creëren hiermee kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Bovendien wordt de sociale identiteit van de deelnemende organisatie zichtbaar voor medewerkers, opdrachtgevers, leveranciers en klanten. De PSO is per definitie dan ook géén managementsysteem (dit op aangeven van het MKB en de ontwikkelgroep). De twee belangrijke uitgangspunten van de PSO zijn: minimale administratieve lasten en maximale praktische toepasbaarheid!

PSO in schema

	Resultaten (per grootteklasse)	Kwalitatieve aspecten			
Trede 3	> norm trede 3 Indirect Direct	Passend werk	Integratie	Functioneren en ontwikkelen	Begeleiding
Trede 2	> norm trede 2 Indirect Direct	Passend werk	Integratie	Functioneren en ontwikkelen	Begeleiding
Trede 1	> norm trede 1 Indirect Direct	Passend werk	Integratie	Functioneren en ontwikkelen	Begeleiding
Aspirant-status	Inzicht Indirect Direct	Plan van aanpak			
		Doelstelling	Creëren draagvlak	Aanpassen werving & selectie	Functies beschikbaar

De vier niveaus van de PSO

In totaal kent de PSO vier niveaus: een Aspirant-status en drie treden.

Wat betekent een Aspirant-status?

De Aspirant-status betekent dat een organisatie actief aan de slag gaat met sociaal ondernemen om zich binnen twee jaar te kwalificeren voor Trede 1 of hoger van de PSO. Hiervoor wordt een plan van aanpak op directieniveau geaccordeerd waarna de organisatie met dit plan aan de slag gaat. Vooral voor gemeentelijke opdrachtgevers is deze status belangrijk. De organisatie kan samen met de gemeente werken aan de te realiseren groei.

Wat betekent Trede 1 t/m 3?

Naast de Aspirant-status onderscheidt de PSO 3 Tredes. De PSO-Trede geeft aan in welke mate een organisatie meer dan gemiddeld sociaal onderneemt. Onderliggende PSO-criteria zijn gebaseerd op de landelijke Werkgevers Enquête Arbeid (WEA) van TNO. De PSO-normen worden om de twee jaar geactualiseerd op basis van nieuwe gegevens uit de WEA. De WEA levert o.a. informatie over aantallen werkzame personen uit kwetsbare groepen ten opzichte van het totale personeelsbestand van organisaties per grootteklasse.

Wat meet de PSO?

De PSO meet in welke mate een organisatie duurzaam sociaal onderneemt ten opzichte van andere organisaties waar personen uit de PSO-doelgroep werkzaam zijn. Maatstaf is het gewogen aantal mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in relatie tot het totaal aantal FTE's. Hiernaast toetst de PSO ook of dit op een kwalitatief goede wijze gebeurt. Ook de prestaties van leveranciers en samenwerkingspartners die sociaal ondernemen worden inzichtelijk gemaakt. Op deze wijze stimuleert de PSO ook de ketensamenwerking tussen sociale ondernemers onderling.

Wat levert de PSO een gemeente op?

- Een organisatie die een PSO-certificaat heeft behaald, maakt hiermee inzichtelijk dat zij werkgelegenheid biedt aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Sociale ondernemers binnen de gemeente worden zichtbaar. Deze organisaties tonen aan actief beleid te voeren m.b.t. sociaal ondernemen.
- De PSO sluit aan op de Participatiewet en het quotum.
- De PSO draagt bij aan een groter bereik:
 - De PSO draagt bij aan meer sociale organisaties binnen de gemeente. Hierbij kijkt de PSO ook naar de keten en weegt dit mee in de beoordeling waardoor er meer (soorten) organisaties beter in staat worden gesteld om sociaal te ondernemen.
 - Ook organisaties die niet inschrijven op overheidsopdrachten worden gestimuleerd om sociaal te ondernemen. Zij worden zichtbaar en vindbaar voor gemeenten. Dit draagt bij aan meer en bredere mogelijkheden voor gemeenten om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt duurzaam te plaatsen.
 - Wanneer de PSO wordt ingezet binnen de kaders van social return heeft dit ook effect op de organisaties die wel inschrijven op overheidsopdrachten, maar de gunning niet hebben gekregen. Organisaties gaan hierna vaker aan de slag met sociaal ondernemen omdat sociaal ondernemen bij een volgende (overheids)opdracht weer gewaardeerd wordt.

- De PSO wordt ingezet bij inkoop & aanbestedingen, subsidieverordeningen en het stimuleren van sociaal ondernemerschap. Er zijn ook subsidieregelingen beschikbaar.
- Wanneer de PSO wordt ingezet binnen de kaders van social return draagt de PSO bij aan een verlaging van de regeldruk en kosten bij zowel overheid als marktpartijen. PSO-Nederland en de certificerende instellingen zorgen voor de controle en afwikkeling. Dit kan resulteren in beperktere ambtelijke capaciteit (o.a. voor de monitoring) welke vervolgens kan worden ingezet in de acquisitie richting en begeleiding van organisaties.
- De PSO als (extra) instrumentarium inzetten in het kader van social return resulteert vaak in positieve ervaringen bij (potentiële) opdrachtnemers:
 - Organisaties worden beloond voor duurzame inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Organisaties worden hierdoor gestimuleerd om te blijven groeien op de PSO-ladder.
 - De PSO gaat uit van een stimulerende en belonende werking waardoor innovatie wordt gestimuleerd en duurzame mogelijkheden worden gecreëerd vanuit een intrinsieke motivatie: 'wat is er nog meer mogelijk?'
 - De PSO kijkt naar de duurzame mogelijkheden binnen de desbetreffende organisaties en niet alleen naar de mogelijkheden/invulling van sociale criteria per (overheids) opdracht.
 - De PSO kent ook andere voordelen: een landelijke erkenning waarmee socialere organisaties zich kunnen onderscheiden van andere organisaties. De PSO levert publiciteit op en zorgt dat sociaal ondernemen bekendheid krijgt onder een groter publiek.

Wat levert de PSO uw organisatie op?

- De PSO stimuleert een goed diversiteitsbeleid, organisaties die dat op orde hebben, presteren ook beter.
- U draagt bij aan een betere maatschappij, gewoon, omdat het kan.
- U laat zien dat uw organisatie socialer onderneemt ten opzichte van andere organisaties. Dit wordt zichtbaar voor overheden, vakorganisaties, medewerkers, opdrachtgevers, leveranciers en klanten.
- De PSO houdt bij het doorontwikkelen van dit keurmerk rekening met de (markt)veranderingen in het sociale domein, zoals de Participatiewet en het bijbehorende quotum.
- De PSO stimuleert de keten van sociale leveranciers: door zaken te doen met andere sociale (PSO-)organisaties wordt de PSO-score van uw organisatie hoger én dragen we samen bij aan een betere maatschappij. Steeds meer organisaties stellen een PSO-keurmerk als vereiste bij hun opdrachtnemers.
- De PSO kan ook worden ingezet bij het plaatsen van vacatures, waardoor het imago van uw organisatie wordt versterkt.
- De PSO kan veel publiciteit opleveren voor uw organisatie, een kans om het verhaal van uw organisatie op een andere manier in de (lokale) media te vertellen.
- De PSO kan een extra handvat zijn om de huidige praktijk bij social return te verbeteren. Diverse gemeenten, waterschappen, provincies en woningbouwverenigingen vragen de PSO uit bij opdrachten en aanbestedingen, in het kader van social return bij aanbestedingen en/of bij subsidieverordeningen. Dit draagt o.a. bij aan:
 - Verbeteren huidige praktijk bij social return.
 - Minder administratieve lasten en meer kostenbesparing.
 - De PSO richt zich op kwalitatieve en duurzame inzet binnen een organisatie i.p.v. de invulling van sociale criteria bij diverse opdrachten.
 - De PSO gaat uit van een stimulerende werking en belooft organisaties die duurzaam sociaal ondernemen en groeien op de ladder.

prestatieladder
socialer
ondernemen

Meer informatie

Heeft u interesse in PSO-erkenning of wilt u weten hoe dit instrument in uw gemeente kan worden ingezet? Ga naar www.pso-nederland.nl of bel **055 36 89 899**

PSO-Nederland

Postadres:
Postbus 4155
7320 AD Apeldoorn

Bezoekadres:
Boogschutterstraat 52
7324 BA Apeldoorn

W pso-nederland.nl
E info@pso-nederland.nl
T 055 36 89 899